

Leo Trotskij: Klassen Partiet och Ledarskapet.

**Varför besegrades det spanska proletariatet?
(Frågor för den marxistiska teorin)
(Oavslutad 20 augusti, 1940)¹**

Hur långt arbetarrörelsen har kastats bakåt kan mätas inte bara utifrån massorganisationernas, utan också de ideologiska grupperingarnas tillstånd, och de teoretiska undersökningar som så många grupper sysslar med. I Paris ges det ut en tidskrift **Que Faire** (Vad bör göras?), som av någon anledning anser sig vara marxistisk. Men i själva verket ligger dess uppfattningar helt inom ramen för de borgerliga vänsterintellektuellas ovetenskaplighet liksom ovetenskapligheten hos de enstaka arbetare som har tagit efter de intellektuellas alla olater.

Liksom alla grupper som saknar vetenskaplig grund, och är utan program eller tradition, försökte denna lilla tidskrift gripa tag i POUM:s rockskört – eftersom POUM verkade öppna den kortaste vägen till massorna och segern. Men dessa band till den spanska revolutionen gav ett vid första anblick helt oväntat resultat: tidskriften gick inte framåt, utan tvärtom bakåt. Faktum är att det är helt i enlighet med sakernas natur. Motsättningarna mellan den småborgerliga konservatismen och den proletära revolutionens behov har blivit oerhört stora. Det är bara naturligt att de som försvarar och uttolkar POUM:s politik kastades långt tillbaka, både på det politiska och teoretiska området.

I sig själv är tidskriften **Que Faire** inte på något sätt viktig. Men den är av symptomatiskt intresse. Det är därför vi anser det värdefullt att uppehålla oss vid hur denna tidskrift bedömer orsakerna till den spanska revolutionens sammanbrott, eftersom denna bedömning mycket klart visar på vilka grundläggande tendenser som nu är förhärskande inom pseudomarxismens vänsterflygel.

Que Faire förklarar

Vi inleder med ett citat från **Que Faire**:s recension av kamrat Casanovas pamflett **Spanska inbördeskriget och stalinismens förräderi**.²

Varför krossades revolutionen? "Därför att", svarar författaren (Casanova), "kommunistpartiet förde en felaktig politik, som tyvärr följdes av de revolutionära massorna." Men varför i all världen samlades de revolutionära massorna, som övergav sina forna ledare, bakom kommunistpartiets fanor? "Därför att det inte fanns något verkligt revolutionärt parti." Vi får oss serverade en ren tautologi. En felaktig politik från massorna, och ett omoget parti återspeglar antingen ett visst socialt styrkeförhållande (arbetarklassens omognad, böndernas bristande självständighet) som man måste förklara genom att utgå från de fakta som bland andra Casanova själv presenterat. Eller så är de produkten av vissa illvilliga individers eller gruppers agerande, ett agerande som inte motsvarar de 'ärliga individernas' ansträngningar, vilket är det enda som kan rädda revolutionen. Efter att ha trevat efter den första och marxistiska vägen, slår Casanova in på den andra. Vi hamnar på den rena demonologins område: den brottsling som är ansvarig för nederlaget är

1 Råutkastet och de fragmentariska anteckningarna till denna artikel hittades bland Trotskijs papper en kort tid efter hans död. Artikeln publicerades i *Fourth International*, december 1940.

2 Utgiven på svenska i serien *Röda Häftet*. Finns på www.marxistarkiv.se.

chefsdjävulen Stalin, understödd av anarkisterna och alla de andra smådjävularna. Revolutionärernas gud sände tyvärr ingen Lenin eller Trotskij till Spanien som han gjorde i Ryssland 1917.

Därefter följer slutsatsen: *"Det är detta som blir resultatet när man till varje pris tvingar en kyrkas förstenade ortodoxi på fakta."* Detta teoretiska högmod blir än mer magnifikt av det faktum att det är svårt att tänka sig hur man kan pressa in så många banaliteter, vulgarismer och specifikt konservativa kälkborgerliga misstag på så få rader.

Författaren till ovanstående citat ger ingen förklaring till den spanska revolutionens nederlag. Han bara antyder att det krävs djupa förklaringar, som till exempel "sociala styrkeförhållanden". Det är ingen slump att det han undviker att ge förklaringar. Dessa bolsjevismens kritiker är teoretiska ynkryggar, av den enkla anledningen att de inte har någon fast mark under fötterna. För att inte avslöja sin egen bankrutt, jonglerar de med fakta och stryker runt med andras åsikter. De begränsar sig till antydningar och halva tankar, som om de bara inte haft tid att skissera hela sin visdom. Faktum är att de inte har någon visdom alls. Deras högmod står på gränsen till intellektuellt kvacksalveri.

Låt oss steg för steg analysera vår författares antydningar och halva tankar. Enligt honom kan massornas felaktiga politik bara förklaras med att den "manifesterar ett visst socialt styrkeförhållande", nämligen arbetarklassens omogenhet och böndernas bristande självständighet. Den som letar efter tautologier kan inte hitta någon mer uppenbar än denna. "Massornas felaktiga politik" förklaras med dessa massors "omogenhet". Men vad är då massornas "omogenhet"? Givetvis deras förkärlek till en felaktig politik. Exakt vad denna felaktiga politik bestod av, och vilka som var upphovsmän till den, massorna eller ledarna, förbigår vår författare med tystnad. Med hjälp av en tautologi lastar han över ansvaret på massorna. Detta är klassiskt trick från alla förrädare, desertörer och deras ombud, och det är speciellt motbjudande vad gäller det spanska proletariatet.

Förrädarnas spetsfundigheter

I juli 1936 – för att inte tala om den tidigare perioden – slog de spanska arbetarna tillbaka officerarnas angrepp och konspiration, som hade förberetts under folkfrontens beskydd. Massorna improviserade fram miliser och skapade arbetarkommittéer, deras framtida diktators bålverk. Men proletariatets ledande organisationer hjälpte borgarklassen att krossa kommittéerna, stoppa arbetarnas angrepp på privategendomen och underordna arbetarmiliserna under borgarklassens kommando. Dessutom deltog POUM i regeringen och tog ett direkt ansvar för kontrarevolutionens arbete. Vad betyder i detta fall proletariatets "omogenhet"? Självklart endast att massorna, trots att de hade valt en riktig politisk linje, inte lyckades krossa socialisternas, stalinisternas, anarkisternas och POUM-isternas koalition med borgarklassen. Utgångspunkten för denna spetsfundighet är uppfattningen om någon sorts absolut mognad, det vill säga ett perfekt tillstånd hos massorna, där de inte behöver ett riktigt ledarskap, och än mer kan segra gentemot sitt eget ledarskap. Det finns inte och kan inte finnas någon sådan mognad.

Men varför underkastar sig arbetare som visar en sådan korrekt revolutionär instinkt, och en sådan överlägsen kampförmåga, ett förrådiskt ledarskap?, protesterar våra vise män. Vårt svar är: det fanns inte ens en antydning till underkastelse. Arbetarnas marschrättning skar hela tiden ledarskapets riktning i en viss vinkel. Och vid de mest kritiska ögonblicken blev denna vinkel 180 grader. Ledarskapet hjälpte då direkt eller indirekt till att med väpnat våld kuva arbetarna.

1 maj 1937 gjorde arbetarna i Katalonien uppror, inte bara utan sitt ledarskap utan också mot det. Hundratals gånger har de anarkistiska ledarna – patetiska och föraktliga borgare billigt förklädda till revolutionärer – i sin press upprepat att om CNT hade velat ta makten och upprätta sin diktatur i maj, kunde de gjort det, utan besvär. Denna gång talar de anarkistiska ledarna ren och skär sanning. POUM-ledarna hängde faktiskt CNT i svansen, de dolde bara deras politik med en annan sorts fraseologi. Det var tack vare detta, och endast detta, som borgarklassen lyckades krossa det "mogna" proletariatets maj-uppror.

För att kunna upprepa det ihåliga uttalandet att de spanska massorna bara följde sina ledare, kan

man inte förstå någonting alls av förhållandet mellan klassen och partiet, mellan massorna och ledarna. Det enda man kan säga är att massorna, som hela tiden försökte spränga sig fram till den riktiga vägen, inte klarade av att mitt under stridens hetta skapa ett nytt ledarskap som motsvarade revolutionens krav. Framför oss har vi en ytterst dynamisk process, där revolutionens olika stadier snabbt avlöser varandra, och ledarskap eller olika delar av ledarskapet snabbt deserterar till klassfienden. Men våra vise män inlåter sig på en rent statisk diskussion: Varför följde arbetarklassen ett dåligt ledarskap?

Den dialektiska metoden

Det finns ett gammalt talesätt från den evolutionistiska och liberala historiesynen: Folket får den regering det förtjänar. Men historien visar att ett och samma folk under loppet av en relativt kort period kan ha mycket olika regeringar (Ryssland, Italien, Tyskland, Spanien etc.), och dessutom att ordningsföljden på dessa regeringar inte alls går åt ett och samma håll – från despotism till frihet, som anhängarna av den liberala utvecklingsläran trodde. Hemligheten bakom detta är att folket består av fientliga klasser, och att klasserna själva består av olika och delvis fientliga skikt som hamnar under olika ledarskap. Dessutom hamnar varje folk under andra folks inflytande, folk som även de består av klasser. Regeringar uttrycker inte den systematiskt växande "mognaden" hos ett "folk", utan är en produkt av kampen mellan olika klasser och olika skikt inom en och samma klass, och slutligen påverkan av yttre faktorer – allianser, konflikter, krig, och så vidare. Till detta ska man lägga att en regering, när den väl har upprättats, kan bestå mycket längre än de styrkeförhållanden som skapade den. Det är just ur denna historiska motsättning som revolutioner, statskupper, kontrarevolutioner, etc, uppstår.

Exakt samma dialektiska metod måste användas när man behandlar frågan om en klass' ledarskap. Våra visa män, som härmar liberalerna, accepterar stillatigande "den eviga sanningen" att varje klass har det ledarskap den förtjänar. I verkligheten är inte ledarskapet alls bara en "återspeglning" av en klass, eller en produkt av dess egen fria skaparförmåga. Ett ledarskap bildas när de olika klasserna drabbar samman eller genom friktionen mellan de olika skikten inom en given klass. När ledarskapet har uppstått, höjer det sig alltid ovanför sin klass, och blir därmed mottagligt för påverkan och inflytande från andra klasser. Under lång tid kan proletariatet "tolerera" ett ledarskap som redan degenererat fullständigt, men som inte har haft möjlighet att vid stora händelser visa denna degeneration.

Det behövs en stor historisk chock för att avslöja motsättningen mellan ledarskapet och klassen. Historiens mäktigaste chocker är krig och revolutioner. Just av denna orsak överrumplas arbetarklassen ofta av krig och revolutioner. Men till och med i de fall där det gamla ledarskapet har avslöjat sin inre korruption, kan klassen inte omedelbart improvisera fram ett nytt ledarskap, i synnerhet om den inte har ärvt starka revolutionära kadrer från den tidigare perioden som är förmögna att utnyttja det gamla ledande partiets kollaps. Den marxistiska tolkningen, det vill säga den dialektiska och inte läroboksaktiga tolkningen, av förhållandet mellan en klass och dess ledarskap, lämnar inte sten på sten av vår författares legalistiska spetsfundighet.

Hur de ryska arbetarna mognade

Han ser proletariatets mognad som något rent statiskt. Ändå är klassens medvetande under en revolution den mest dynamiska av de processer som bestämmer revolutionens förlopp. Kunde man i januari 1917 eller till och med i mars 1917 efter tsarismens störtande, svara på frågan om det ryska proletariatet hade "mognat" tillräckligt för att ta makten om åtta eller nio månader?

Vid den tiden var arbetarklassen socialt och politiskt oerhört heterogen. Under krigsåren hade den till 30-40 % förnyats med (ofta reaktionära) småborgare, politiskt efterblivna bönder, kvinnor och ungdomar. I mars 1917 följdes bolsjevikpartiet av en obetydlig minoritet inom arbetarklassen, och dessutom fanns det motsättningar inom själva partiet. Arbetarnas överväldigande majoritet stödde mensjevikererna och "socialistrevolutionärerna", det vill säga konservativa socialpatrioter. Situationen var till och med ännu mindre gynnsam vad gäller armén och bönderna. Till detta måste vi lägga den generellt låga kulturella nivån i landet, bristen på politisk erfarenhet bland proletariatets

breda lager, speciellt på landsorten för att inte tala om bönderna och soldaterna.

Vilka var bolsjevismens fördelar? I början av revolutionen var det bara Lenin som hade en klar och noga genomtänkt revolutionär uppfattning. De ryska partimedlemmarna var utspridda och i stor utsträckning förvirrade. Men partiet hade auktoritet bland de avancerade arbetarna. Lenin hade en stor auktoritet bland partikadrerna. Lenins politiska uppfattning motsvarade revolutionens verkliga utveckling och den stärktes av varje ny händelse. Under den revolutionära situationen, det vill säga under förhållanden av bitter klasskamp, utträttade dessa fördelar underverk. Partiet rättade snabbt till sin politik i enlighet med Lenins uppfattningar, det vill säga i enlighet med revolutionens verkliga förlopp. Tack vare detta fick partiet ett starkt stöd bland tiotusentals avancerade arbetare. Genom att grunda sig på revolutionens utveckling lyckades partiet på några få månader övertyga arbetarmajoriteten om det riktiga i sina paroller. Denna majoritet organiserades i sovjeterna, och lyckades i sin tur dra till sig soldaterna och bönderna.

Hur kan denna dynamiska, dialektiska process förklaras med en formel om proletariats mognad eller omognad? Lenin var en oerhört viktig faktor i det ryska proletariats mognad i februari eller mars 1917. Han föll inte från himlen. Han personifierade arbetarklassens revolutionära tradition. För att Lenins paroller skulle hitta fram till massorna måste det finnas partimedlemmar, om än till en början få till antalet. Medlemmarna måste ha förtroende för ledningen, ett förtroende som grundades på erfarenheterna från förr. Att inte ta med dessa element i sina beräkningar är helt enkelt bortse från den levande revolutionen, att ersätta den med en abstraktion, "styrkeförhållanden". Ty revolutionens utveckling består just av ständiga och snabba förändringar av styrkeförhållandena, och de påverkas av förändringar i proletariats medvetande, att de efterblivna skikten dras till de avancerade, och klassens växande förvisning om sin egen styrka.

Den viktigaste drivfjädern i denna process är partiet, precis som den viktigaste drivfjädern i partiets mekanism är dess ledarskap.

Under en revolutionär epok är ledarskapets roll och ansvar enormt.

"Mognadens" relativitet

Segern i oktober är ett gott betyg på proletariats "mognad". Segern är en strategisk uppgift. Man måste utnyttja den revolutionära krisens gynnsamma förhållanden för att mobilisera massorna. Utifrån den givna nivån på deras "mognad" måste man driva dem framåt, lära dem förstå att fienden inte på något sätt är allsmäktig, att han slits isär av motsättningar, att panik härskar bakom den imponerande fasaden. Om bolsjevikpartiet inte hade lyckats med detta arbete, hade det inte ens kunnat bli tal om den proletära revolutionens seger. Kontrarevolutionen hade krossat sovjeterna, och alla små vise män i alla länder skulle ha skrivit artiklar och böcker på temat att bara rotlösa drömmare kunde drömma om proletariats diktatur i Ryssland, med ett så litet och omoget proletariat.

Böndernas hjälpande roll

Lika abstrakt, pedantisk och felaktig är hänvisningen till böndernas "bristande självständighet". När och var har vår vise man någonsin sett bönder med ett självständigt revolutionärt program eller förmåga till självständiga revolutionära initiativ i ett kapitalistiskt land? Bönderna kan spela en mycket stor roll i revolutionen, men bara som hjälptrupper.

De spanska bönderna agerade vid många tillfällen djärvt och kämpade modigt. Men för att resa bondemassorna i sin helhet måste proletariatet statuera exempel med ett beslutsamt uppror mot borgarklassen, och ingjuta tro i bönderna på att segern är möjlig. Vid varje steg förklarades proletariatets revolutionära initiativ av deras egna organisationer.

Proletariats "omognad" och böndernas "bristande självständighet" är varken avgörande eller grundläggande faktorer i historiska händelser. Bakom klassernas medvetande finns klasserna själva, deras antal, deras roll i det ekonomiska livet. Bakom klasserna finns ett speciellt produktionssystem som i sin tur bestäms av nivån på produktivkrafternas utveckling. Varför då inte säga att nederlaget

för det spanska proletariatet bestämdes av teknologins låga nivå?

Personlighetens roll

Vår författare ersätter den historiska processens dialektiska betingelser med mekanisk determinism. Därav de billiga hånfulla tillmälena om goda och dåliga individers roll. Historien är ett förlopp av klasskamp. Men klasser lägger inte ner hela sin kraft automatiskt och samtidigt. Under kampens förlopp skapar klasserna olika organ som spelar en viktig och självständig roll, och som är utsatta för deformationer. Det är också grunden till personlighetens roll i historien. Det var naturligtvis objektiva orsaker som skapade Hitlers enväldshärskardöme, men bara tjockskalliga "deterministiska" pedanter kan idag förneka att Hitler har en oerhörd historisk roll. Lenins ankomst till Petrograd 3 april 1917 innebar att bolsjevikpartiet vände i tid, och kunde leda revolutionen till seger.

Våra vise män kan säga, att om Lenin hade dött utomlands i början av 1917, hade Oktoberrevolutionen ägt rum "ändå". Men så är inte fallet. Lenin representerade en av den historiska processens levande element. Han personifierade erfarenheterna och klarsyntheten hos proletariatets mest aktiva del. Det var nödvändigt att han uppträdde på revolutionens arena i tid för att mobilisera förtruppen, och gav det möjlighet att samla arbetarklassen och bönderna kring sig. I de historiska omvälvningarnas avgörande ögonblick kan ett politiskt ledarskap bli en lika viktig faktor som arméledningens roll under krigets kritiska ögonblick. Historien är ingen automatisk process. Om så vore fallet varför i så fall ledare? Varför partier? Varför teoretisk kamp?

Stalinismen i Spanien

"Men varför i hela världen", frågar som vi redan hört författaren, "samlades de revolutionära massorna, som övergav sina forna ledare, bakom kommunistpartiets fanor?" Frågan är felaktigt ställd. Det stämmer inte att de revolutionära massorna övergav alla sina forna ledare. De arbetare som tidigare hade band till speciella organisationer fortsatte att hänga kvar vid dem, samtidigt som de iakttog och kontrollerade. Arbetare bryter i allmänhet inte så lätt med det parti som väckt dem till ett medvetet liv. Dessutom lugnades de av att det fanns ett ömsesidigt skydd inom Folkfronten: eftersom alla var överens måste väl allt vara som det ska. De nya och fräscha massorna vände sig naturligtvis till Komintern, i egenskap av det parti som hade fullbordat den enda segerrika proletära revolutionen, och som, hoppades man, kunde garantera vapen till Spanien.

Till yttermera visso var Komintern den mest nitiske förespråkaren för tanken på Folkfronten; detta ingjöt förtroende bland de oerfarna arbetarskikten. Inom Folkfronten var Komintern den mest nitiske förespråkaren av revolutionens borgerliga karaktär, och det ökade småbourgeoisins och delvis mellanskiktens självförtroende. Det var därför massorna "samlades bakom kommunistpartiets fanor".

Vår författare ställer frågan som om proletariatet befann sig i en välförsedd skoaffär, och höll på att välja ett par nya skor. Som vi alla vet lyckas inte ens denna enkla handling alltid. När det gäller nya ledarskap är urvalet mycket begränsat. Bara gradvis, bara på grundval av sina egna erfarenheter genom flera skeden, kan massornas breda lager övertygas om att ett nytt ledarskap är fastare, mer tillförlitligt, och mer lojalt än det gamla. Under en revolution, det vill säga när händelserna sker snabbt, kan förvisso ett svagt parti snabbt växa till ett mäktigt parti. Men det gäller bara under förutsättning att det förstår revolutionens inriktning och förfogar över pålitliga kadrer, som inte berusas av fraser och inte skräms av förföljelse. Men ett sådant parti måste finnas tillgängligt före revolutionen, eftersom processen att skola kadre kräver lång tid, och revolutionen har inte råd med denna tid.

POUM:s förräderi

Till vänster om alla andra partier i Spanien stod POUM. Utan tvekan innehöll det revolutionärt proletära element som inte tidigare hade varit hårt knutna till anarkismen. Men just detta parti spelade en ödesdigert roll i den spanska revolutionens utveckling. Det kunde inte bli ett massparti,

eftersom det då först måste besegra de gamla partierna, och de kunde bara besegras genom oförsonlig kamp, genom att skoningslöst avslöja deras borgerliga karaktär.

POUM kritiserade de gamla partierna, men underordnade sig dem i alla grundläggande frågor. POUM deltog i den "Folkliga" valkoalitionen, gick med i regeringen som likviderade arbetarkommittéerna, deltog i kampen för att återupprätta regeringskoalitionen, kapitulerade gång på gång för den anarkistiska ledningen, drev i samband med detta en felaktig fackföreningspolitik, och intog en vacklande och icke-revolutionär hållning till maj-upproret 1937.

Ur determinismens allmänna synvinkel är det naturligtvis möjligt att inse att POUM:s politik inte var någon slump. Allting i denna värld har en orsak. Men den rad av orsaker som skapade POUM:s centrism är inte på något sätt bara en återspeglning av det spanska eller katalanska proletariats tillstånd. Två orsakssammanhang rörde sig mot varann i vinkel, och i ett visst ögonblick hamnade de i en oförsonlig konflikt.

Genom att ta hänsyn till tidigare internationella erfarenheter, Moskvas inflytande, inflytandet från en rad nederlag, etc. går det att politiskt och psykologiskt förklara varför POUM visade sig vara ett centristiskt parti. Men det förändrar inte dess centristiska karaktär, och inte heller ändrar det på det faktum att ett centristiskt parti alltid är en broms på revolutionen, alltid stångar sitt huvud blodigt, och ibland orsakar revolutionens sammanbrott. Det förändrar inte det faktum att de katalanska massorna var betydligt mer revolutionära än POUM, som i sin tur var mer revolutionärt än sitt ledarskap. Att under dessa förhållanden lasta över ansvaret för en felaktig politik på massornas "omognad" är att inlåta sig på rent kvacksalveri, vilket politiskt bankrutta personer ofta tar sin tillflykt till.

Ledarskapets ansvar

Den historiska förfalskningen är att man lastar över ansvaret för de spanska massornas nederlag på de arbetande massorna, och inte på de partier som förlamade eller helt enkelt krossade massornas revolutionära rörelse. POUM:s försvarsadvokater förnekar helt enkelt ledarnas ansvar för att kunna smita undan från sitt eget ansvar. Denna impotenta filosofi, som försöker förlika sig med att nederlag är en nödvändig länk i den kosmiska utvecklingens kedja, är helt oförmögen att ställa, och vägrar ställa, frågor om så konkreta faktorer som de program, partier, och personer som var nederlagets organisatörer. Denna fatalistiska och förnedrande filosofi står i direkt motsättning till marxismen, som är den revolutionära handlingens teori.

Inbördeskriget är en process där politiska uppgifter löses med militära medel. Om utgången av detta krig avgörs av "klassernas styrkeförhållanden", skulle kriget i sig självt inte vara nödvändigt. Ett krig har sin egen organisering, sin egen politik, sina egna metoder, sitt eget ledarskap, och det är dessa som direkt avgör dess öde. Givetvis är "klassernas styrkeförhållanden" grundvalen för alla andra politiska faktorer. Men precis som byggnadens grund inte minskar väggarnas, fönstrens, dörrarnas, och takets betydelse, ogiltigförklarar inte "klassernas förhållanden" att partier, deras strategi, deras ledarskap är viktiga. Genom att upplösa det konkreta i det abstrakta stannade våra vise män i själva verket halvvägs. Den "djupaste" lösningen på problemet skulle ha varit att förklara att det spanska proletariats nederlag berodde på produktivkrafternas otillräckliga utveckling. En sådan nyckel kan varje idiot hitta.

Genom att minska partiets och ledarskapets betydelse till noll, förnekar dessa vise män att det överhuvudtaget är möjligt med en revolutionär seger. Det finns nämligen inte minsta grund att förvänta sig mer gynnsamma förhållanden. Kapitalismen har upphört att göra framsteg, proletariats kampförmåga utan minskar den, och har också en negativ effekt på dess medvetande. Det finns på samma sätt ingen grund att tro att bönderna under kapitalismen kan uppnå ett högre revolutionärt medvetande. Slutsatsen av vår författares analys är sålunda fullständig pessimism, att lämna de revolutionära perspektiven. För att göra dem rättvisa måste det sägas att de själva inte förstår vad de säger.

Faktum är att de ställer helt fantastiska krav på massornas medvetenhet. De spanska

arbetarna och de spanska bönderna gav allt de förmådde i en revolutionär situation. Vi tänker just precis på miljonernas och de tiotals miljonernas klass.

Que faire representerar bara en av dessa små skolor, eller kyrkor eller kapell som, skräms av klasskampens gång och reaktionens inledning, och ger ut sina små tidningar och bedriver sina teoretiska studier i ett hörn, vid sidan om, skild från det revolutionära tänkandets verkliga utveckling, för att inte tala om massrörelsen.

Den spanska revolutionens undertryckande

Det spanska proletariatet föll offer för en koalition bestående av imperialister, spanska republikaner, socialister, anarkister, stalinister, och på vänsterflygeln POUM. Alla förlamade de den socialistiska revolutionen, som det spanska proletariatet faktiskt hade börjat förverkliga. Det är inte lätt att krossa den socialistiska revolutionen. De enda metoderna är hänsynslöst förtryck, massaker av förtruppen, avrättning av ledarna, etc. Givetvis ville inte POUM detta. Men det ville å ena sidan delta i den republikanska regeringen, och ingå som lojal fredsälskande opposition i de regerande partiernas allmänna block, och å den andra uppnå fredligt kamratliga relationer samtidigt som det pågick ett oförsonligt inbördeskrig. POUM föll därför offer för motsättningarna i sin egen politik.

Den mest konsekventa politiken i det regerande blocket fördes av stalinisterna. De var den borgerligt-republikanska kontrarevolutionens kämpande förtrupp. De ville att fascismen skulle bli onödig genom att visa för den spanska och världens borgarklass att de med hjälp av "demokratins" fana kunde kväsa den proletära revolutionen. Sådan var kärnan i deras politik. Idag försöker den spanska folkfrontens bankrutta politiker kasta skulden på GPU. Jag förmodar att vi inte misstänks för att vara milda mot GPU:s brott. Men vi kan se klart, och säger till arbetarna, att GPU bara var folkfrontens mest beslutsamma avdelning. Det var GPU:s styrka. Det var Stalins historiska roll. Bara okunniga kälkborgare kan vifta undan detta med dumma små skämt om chefsdjävulen.

Dessa herrar besväras sig inte ens med frågan om revolutionens sociala karaktär. Moskvas lakejer hjälpte England och Frankrike och förkunnade att den spanska revolutionen var borgerlig. På denna bluff byggde folkfronten sin förrädiska politik, som skulle ha varit fullständigt felaktig även om den spanska revolutionen verkligen hade varit borgerlig. Men ända från början visade revolutionen att den var proletär, på ett mycket tydligare sätt än revolutionen i Ryssland 1917. I POUM:s ledning sitter idag herrar som anser att Andres Nins politik var alltför "vänstervriden", att det enda rätta hade varit att stanna kvar som folkfrontens vänsterflygel. Den verkliga tragedin var att Nin, som skylde sig med Lenins och Oktoberrevolutionens auktoritet, inte kunde besluta sig för att bryta med folkfronten.

Victor Serge, som är ivrig att göra bort sig genom att ha en lättsinnig inställning till allvarliga frågor, skriver att Nin inte ville underkasta sig order från Oslo eller Coyoacan [de platser där Trotskij höll till under denna period – öa]. Kan en seriös person verkligen begränsa frågan om revolutionens klassinnehåll till ynkligt skvaller? De visa männen i **Que faire** har inget svar på denna fråga. De förstår inte själva frågan. Vilken betydelse har det faktum att det "omogna" proletariatet grundade sina egna maktorgan, övertog fabriker, och försökte styra produktionen medan POUM av alla krafter försökte undvika att bryta med de borgerliga anarkisterna, som tillsammans med de borgerliga republikanerna och de inte mindre borgerliga socialisterna och stalinisterna, angrep och ströp den proletära revolutionen! Sådana "bagateller" intresserar tydligen bara den "förstelnade ortodoxins" representanter. **Que faires** visa män har istället i sin ägo en speciell apparat som mäter proletariatets mognad och styrkeförhållanden oberoende av alla frågor om revolutionär klasstrategi.. .

(ofullbordad 20 augusti 1940)

Översättning: Göran Källkvist